

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Endelig kan jeg oplyse, at jeg for tiden overvejer, hvorvidt det vil være muligt og rimeligt i samarbejde med kommunerne at omlægge nogle af støtteformerne på andre områder. Når disse overvejelser er afsluttet – og det er de altså ikke endnu – skal jeg naturligvis meget gerne orientere folketingets kulturudvalg nærmere.

Forhandling

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne takke kulturministeren for svaret og glæder mig over, at kulturministeren, sådan som der jo også stod i den kulturpolitiske redegørelse, finder, at disse aktiviteter er meget væsentlige, og at det er vigtigt, at mennesker ude i lokalsamfundene har mulighed for at udfolde sig på egne betingelser og skabe nogle ting, som ikke skabes – så meget i hvert fald – af det mere etablerede kulturliv.

Jeg er også glad for, at kulturministeren finder, at disse ting er støtteværdige, men jeg er naturligvis ikke helt enig i, at det ikke vil være væsentligt også for fremtiden, at staten går ind og giver et lille – og det er jo et lille – tilskud til opmuntring.

I øvrigt finder jeg, at de kriterier, som man har uddelt støtte efter, nemlig at betingelsen er, at der er lokal økonomisk interesse for arrangementet, er rigtige og fortsat skal anvendes.

Derudover vil jeg sige, at den kulturpolitik, som vi taler om i kommunalpolitisk og folketingspolitisk sammenhæng, lidt forenklet kan opdeles i tre former, nemlig industrikulturen, dannelseskulturen og folkekulturen.

Industrikulturen viser sig i det, som man kunne kalde den kommercielle kulturindustri, og det er sådan noget som ugeblade, legetøjsindustri, kommercielt fremstillede videogrammer, popmusik, B-film og den slags ting. Det er noget, der er produceret for at imødekomme behovet for spænding, afslapning og adspredelse og produceret på en måde, der, om ikke andet, trækker penge ud af lommen på børn og voksne. Industrikulturen lever nemlig på rent markedsøkonomiske betingelser, og den kræver ikke offentlig bevågenhed og offentlige tilskud, men den stiller efter vores mening nogle indirekte krav om, at politikerne søger at støtte og fremme

alternativer til den rent kommercielt fabrikerede underholdning og adspredelse.

De alternativer finder vi i dannelseskulturen og i folkekulturen.

Dannelseskulturen er den professionelt fremstillede kunst og kulturformidling. Det er billedkunst, film, teater og litteratur, alt produceret med mere eller mindre direkte eller indirekte statsstøtte og kommunal støtte og formidlet gennem professionelle kulturformidlingsinstitutioner som biblioteker, museer og koncerthuse. Dannelseskulturen og industrikulturen har det tilfælles, at de begge appellerer til forbrug. Man er passiv forbruger af deres produkter, men de adskiller sig fra hinanden med hensyn til originalitet, engagement, appel til fantasi og følelser og de spørgsmål, de stiller eller – når det er kommercielle udtryk – nok ikke stiller om livsværdier, om etik, om æstetik.

For SF er en hel del af dannelseskulturen, ikke mindst den mere eksperimenterende og spørgsmålsstillende, vigtig for udviklingen af bevidstheden om, at ting kan være anderledes. Den hører med i kulturkampen, fordi den kan åbne for nye ideer og give grundlag for udformning af andre holdninger og udtryk end de mest trivielle og vanedannende.

Folkekulturen adskiller sig på mange punkter både fra industrikulturen og fra dannelseskulturen. Det er en kultur, hvis udtryk vokser lige ud af menneskers eget behov for aktivitet. Den finder sted på folks egne betingelser, den er for det meste lokal, den udfoldes i fællesskaber, og den hviler nogle gange – ofte – på traditioner, men den kan også være nyskabende, og den kan skabe et vigtigt møde mellem traditioner og nutid. Det er vigtigt, at den er udadrettet, at den kalder på deltagelse og aktivitet, og at den er anonym og ikke professionel.

En del af den nyere folkekultur er opstået i protest mod voksende professionalisme og bureaukratisering og i oprør mod de større og større enheder, som lægger beslutningerne meget langt væk fra dem, som beslutningerne angår. Folkekulturens udtryk er de ting, vi taler om i dag. Det er f. eks. amatørteater, det er egnesspil, det er folkedans, det er folke-musik, det er foreningsliv, det er folkelige aviser, det er medborgerhusaktiviteter, det er festivaler, karnevaller, bogcafeer og mange forskellige børnearrangementer.